

Regeling en procedure bij het melden van vermoede misstanden

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Artikel 1 De rechtsbescherming van de melder	2
Artikel 2 Meldingsmogelijkheden	2
Artikel 3 Schema Onderzoeksfasen	3
Artikel 4 Inzake het openbaar maken van de melding	3
Artikel 5 Kosten externe raadsman	3
Artikel 6 Onderzoeksprotocol	3
Artikel 7 Akkoordverklaring en inwerkingtreding	3
Bijlage 1 Definities gebruikte begrippen	4

Regeling en procedure bij het melden van vermoede misstanden

Inleiding

ProRail hecht aan integriteit en het naleven van wet- en regelgeving en interne regels en procedures. Daarom moeten alle medewerkers van ProRail op een adequate en veilige manier vermoede misstanden binnen de organisatie kunnen melden. Dit ongeacht het niveau van hun functie en zonder bang te zijn voor nadelige gevolgen voor hun rechtspositie.

Vermoedt een medewerker een misstand en doet hij daarvan melding, dan mag dit geen nadelige gevolgen hebben voor zijn positie en/of rechten binnen de organisatie. Wat onder vermoede misstand wordt verstaan staat omschreven in de begrippenlijst in bijlage 1.

Dit document beschrijft de 'Regeling en procedure bij het melden van vermoede misstanden' die ProRail heeft getroffen. Zij maakt deel uit van het integriteitsbeleid van ProRail.

Let op! Deze regeling is in eerste aanleg niet bedoeld voor klachten. Daarvoor bestaan andere afspraken. Deze zijn onder meer beschreven in de ProRail cao.

Artikel 1

De rechtsbescherming van de melder

Het kan zijn dat een medewerker – hierna verder melder genoemd – met onregelmatigheden binnen ProRail in aanraking komt. Deze onregelmatigheden kunnen bij hem het vermoeden van een misstand doen ontstaan. Hij meldt dat vermoeden met inachtneming van de bepalingen in deze regeling.

ProRail zal op geen enkele wijze de melder benadelen als gevolg van het melden van de vermoede misstand: zijn positie en rechten worden beschermd. Deze bescherming is ook wettelijk vastgelegd in de Wet bescherming klokkenluiders die per 18 februari 2023 van kracht is.

Deze bescherming geldt voor de melder maar ook voor de functionaris(sen) die in Artikel 2 hierna worden genoemd.

ProRail hanteert – conform de Wet bescherming klokkenluiders – de volgende uitgangspunten bij het doen van een melding:

- de genoemde bescherming geldt als de melding vermoede misstand te goeder trouw wordt gedaan

(op het moment van melden moet de melder redelijke grond hebben dat het gemelde juist is);

- de medewerker heeft recht op advies van een externe raadsman, bijvoorbeeld de Afdeling Advies van het Huis voor Klokkenluiders, dat gratis, onafhankelijk en vertrouwelijk is, en van andere externe personen, zoals een advocaat of een jurist van de vakbond die uit hoofde van hun functie een geheimhoudingsplicht hebben.

Artikel 2

Meldingsmogelijkheden

Er zijn verschillende mogelijkheden om een vermoede misstand te melden. Een melding vermoede misstand kan mondeling, schriftelijk en/of op verzoek door middel van een gesprek:

- **intern** worden gedaan bij de vertrouwenspersonen, leidinggevend en naast-hogere leidinggevend, adviseurs van de afdeling IRC en de CCO;
- **extern** worden gedaan, bijvoorbeeld bij het Huis voor Klokkenluiders of een andere bevoegde autoriteit (zie bijlage 1).

De opdrachtgever en eindverantwoordelijke voor een onderzoek naar een vermoede misstand wordt bepaald door de vraag op wie de melding betrekking heeft. Hiervoor wordt verwezen naar Hoofdstuk 1 van het Onderzoeksprotocol, dat deel uitmaakt van deze Regeling.

2.1

De functionaris bij wie de interne melding is gedaan, noteert de datum van ontvangst van de melding. De CCO wordt vervolgens op de hoogte gesteld van de melding en ontvangt daartoe het document waarin de melding is vastgelegd. De procedure die hierna volgt is te vinden in Hoofdstuk 2 van het Onderzoeksprotocol.

2.2

Met betrekking tot de bepalingen omtrent anonimiteit en vertrouwelijkheid van de melding wordt verwezen naar Hoofdstuk 3.1 van het Onderzoeksprotocol.

2.3

De rechten en plichten van de melder en andere betrokkenen worden beschreven in Hoofdstuk 3.2 van het Onderzoeksprotocol.

Regeling en procedure bij het melden van vermoede misstanden

Artikel 3

Schema Onderzoeksfasen

Indien op basis van de interne melding een onderzoek wordt gestart, bevat het onderzoek de volgende schematische weergegeven (mogelijke) onderzoeksfasen:

Voor een beschrijving van bovengenoemde onderzoeksfasen wordt verwezen naar het Hoofdstuk 2 van het Onderzoeksprotocol.

Artikel 4

Inzake het openbaar maken van de melding

4.1

Een melder geniet ook bescherming tegen benadeling als, zoals in de Wet bescherming Klokkenluiders met bepaalde voorwaarden geregeld, een melding vermoede misstand openbaar wordt gemaakt. De voorwaarden waaronder dit mogelijk is staan beschreven in artikel 17ea van de Wet bescherming klokkenluiders. In ieder geval moet er in eerste instantie een melding zijn gedaan (in- of extern), moet de melder redelijke gronden hebben dat de gemelde informatie juist is en moet melder redelijke gronden hebben om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende doorgang vindt.

4.2

Ook de CCO dan wel de CEO kan besluiten dat van de interne melding een externe derde op de hoogte moet worden gebracht. Dit kan bijvoorbeeld als er sprake is van:

- een (mogelijk) strafbaar feit;
- een gebeurtenis of handeling die gemeld moet worden bij een toezichthouder, zoals de Autoriteit Consument en Markt;
- de CCO dan wel de CEO besluit om de Raad van Commissarissen op de hoogte te stellen van de gebeurtenis of handeling.

Artikel 5

Kosten externe raadsman

De kosten die een melder maakt voor het raadplegen van een externe raadsman komen – voor zover hij geen gebruik maakt van kosteloos advies – voor rekening van ProRail op voorwaarde dat de CEO hiermee instemt na een redelijkheidstoets.

Artikel 6

Onderzoeksprotocol

Het Onderzoeksprotocol dat het gehele onderzoeksproces beschrijft, maakt deel uit van deze regeling.

Artikel 7

Akkoordverklaring en inwerkingtreding

7.1

De directie van ProRail en de Raad van Commissarissen hebben deze regeling geaccordeerd. De ondernemingsraad heeft ingestemd met de regeling.

7.2

Deze regeling treedt in werking op 18 februari 2023.

Regeling en procedure

bij het melden van vermoede misstanden

Bijlage 1 Definities gebruikte begrippen

Benadelingsverbod	<p>Voor alle melders van misstanden, die in een werk gerelateerde context activiteiten verrichten voor ProRail, ongeacht op welke grond zij die werkzaamheden verrichten, én voor personen die de melder bijstaan (zoals een vertrouwenspersoon of vakbondsvertegenwoordiger) geldt een benadelingsverbod. Dit geldt ook voor andere betrokken derden.</p> <p>Dit benadelingsverbod geldt onder de voorwaarde dat melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie over het vermoeden van een misstand op het moment van melding juist is.</p> <p>Onder het benadelingsverbod valt elke vorm van benadeling, mits dit verband houdt met het doen van de melding. Het verbod biedt onder meer bescherming tegen: pesten, intimideren, schorsing, ontslag, degradatie en verandering van werklocatie, maar onder benadeling wordt ook dreiging met of poging tot benadeling verstaan.</p> <p>De melder hoeft alleen te bewijzen dat hij is benadeeld en dat hij een melding van een vermoeden van een misstand heeft gedaan. Totdat het tegendeel bewezen is, moet worden aangenomen dat melder benadeeld is vanwege de melding. Degene die de nadelige maatregel nam of een nadelige handeling deed, moet aantonen dat dit niet is gedaan vanwege de melding, maar dat er een andere reden was.</p> <p>Daarnaast kunnen melders en diegenen die melders bijstaan niet aansprakelijk worden gesteld in gerechtelijke procedures voor bijvoorbeeld laster, openbaarmaking van bedrijfsgeheimen of schending van het auteursrecht of de geheimhoudingsplicht als zij – terecht, met redelijke gronden onderbouwd – konden aannemen dat dit noodzakelijk was om een misstand te onthullen. De bewijslast ook hiervan ligt bij degene die de melder aansprakelijk heeft gesteld.</p>
Betrokken derde	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een derde die verbonden is met een melder en die kan worden benadeeld door de werkgever van de melder of een persoon of organisatie waarmee de melder anderszins in een werk-gerelateerd contact verbonden is, en 2. Een rechtspersoon die eigendom is van de melder, waarvoor de melder werkt of waarmee de melder anderszins werk-gerelateerd verbonden is.
Bevoegde autoriteit	<p>Autoriteiten die zorgdragen voor de ontvangst en opvolging van een melding, voor zover bevoegd op de in de EU-klokkenluidersrichtlijn genoemde gebieden. De autoriteiten zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de Autoriteit Consument en Markt; 2. de Autoriteit Financiële Markten; 3. de Autoriteit persoonsgegevens; 4. De Nederlandsche Bank N.V.; 5. Het Huis voor Klokkenluiders; 6. de Inspectie gezondheidszorg en jeugd; 7. de Nederlandse Zorgautoriteit; 8. de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming, en 9. bij algemene maatregel van bestuur of ministeriele regeling aangewezen organisaties en bestuursorganen, of onderdelen daarvan, die taken of bevoegdheden hebben op een van de gebieden, genoemd in de EU-klokkenluidersrichtlijn.
CCO	<p>De persoon die is aangesteld om toe te zien op de naleving van wet- en regelgeving binnen ProRail B.V.</p>

Regeling en procedure

bij het melden van vermoede misstanden

CEO	Chief Executive Officer, de persoon die alleen of samen met anderen rechtstreeks de hoogste zeggenschap heeft bij de leiding van ProRail B.V.
Functionaris	De persoon bij wie – conform de Regeling en procedure bij het melden van een vermoede misstand – de melding vermoede misstand is gedaan.
Leidinggevende	De persoon die direct leidinggeeft aan een medewerker.
Medewerker	Iemand die bij ProRail werkt of heeft gewerkt, of bij een andere organisatie werkt of heeft gewerkt als hij door zijn werkzaamheden met ProRail in aanraking is gekomen. Tot de medewerker rekenen we onder meer: uitzendkrachten, stagiaires, gedetacheerden en andere ingehuurde medewerkers.
Melder	Iemand die een melding doet van een vermoede misstand in de context van werk gerelateerde activiteiten. Het doen van een melding kan intern gebeuren, maar ook bij een bevoegde autoriteit.
Naast-hogere leidinggevende	De leidinggevende van de Leidinggevende.
Onderzoek	Het onderzoek dat wordt ingesteld naar de feiten, omstandigheden en gedragingen inzake de betrokkene.
Onderzoeker	De persoon die in opdracht van de CCO het onderzoek verricht.
President-commissaris	De persoon die voorzitter is van de Raad van Commissarissen, het toezichthoudende orgaan van ProRail B.V. De kerntaak van de Raad van Commissarissen is toezicht houden op het beleid van de directie. Verder ziet de Raad van Commissarissen toe op de algemene gang van zaken in de vennootschap en in de ondernemingen die daaraan verbonden zijn.
ProRail	De besloten vennootschap ProRail B.V., gevestigd te Utrecht, kantoorhoudende op het adres: Moreelsepark 3, 3511 EP Utrecht.
Raad van Bestuur	De Raad van Bestuur (RvB) is eindverantwoordelijk voor de organisatie en heeft de hoogste zeggenschap binnen ProRail. De RvB wordt voorgezeten door de CEO en omvat verder de CFO en de COO.
Vermoede misstand	<p>Het vermoeden dat er sprake is van een misstand voor zover:</p> <p>Het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die</p> <ol style="list-style-type: none"> voortvloeien uit de kennis die de medewerker bij ProRail heeft opgedaan of die voortvloeien uit de kennis die de medewerker heeft verkregen door zijn werkzaamheden bij een ander bedrijf of een andere organisatie, <p>én</p> <p>het een handeling of nalatigheid betreft waarbij het maatschappelijk belang in het geding is en er sprake is van:</p> <ol style="list-style-type: none"> de (dreigende) schending van een wettelijk voorschrift of van interne regels die een concrete verplichting inhouden en die op grond van een wettelijk voorschrift door een werkgever zijn vastgesteld; een (dreigend) gevaar voor de volksgezondheid; een (dreigend) gevaar voor de veiligheid van personen; een (dreigend) gevaar voor de aantasting van het milieu; een (dreigend) gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.

Regeling en procedure

bij het melden van vermoede misstanden

Vermoede misstand (vervolg)	óf het een schending of een gevaar voor schending van het Unierecht betreft. Het onderwerp van de regels uit het Unierecht moet gaan over: a. overheidsopdrachten; b. financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering; c. productveiligheid en productconformiteit; d. veiligheid van het vervoer; e. bescherming van het milieu; f. stralingsbescherming en nucleaire veiligheid; g. veiligheid van levensmiddelen en diervoeding, diergezondheid en dierenwelzijn; h. volksgezondheid; i. consumentenbescherming; j. bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen; k. inbreuken waardoor de financiële belangen van de Unie als bedoeld in artikel 325 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie worden geschaad; l. inbreuken in verband met de interne markt (als bedoeld in artikel 26, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie).
Vertrouwenspersoon	De persoon die daarvoor door ProRail B.V. is aangewezen.
Voorzitter van de Raad van Bestuur	De President-Directeur van ProRail B.V., ook Chief Executive Officer (CEO) genoemd.

Versie 2.0, januari 2024, aangepast op grond van de Wet Bescherming Klokkenluiders, vervangt versie 1.0 d.d. 1 januari 2017.